

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 17 Ocak 2018
Sayı : 1580

10 / 2414

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Osmanlı İmparatorluğu'ndan bugüne, sürekli olarak yeniden üretilen nefret söylemiyle ötekileştirilen Alevi yurttaşlarımız tarih boyunca sık sık saldırılara ve katliamlara maruz kalmışlardır. 19-24 Aralık 1978 tarihleri arasında gerçekleşen Maraş Katliamı da Türkiye'de bugüne kadar yaşanan en büyük katliamlardan biri olarak tarihte yerini almıştır.

1978 yılı Türkiye'nin en kanlı yıllarından olmuştur. Arka arkaya ortaya konulan provokasyon zinciri Malatya'da başlamış, 1978 tarihinin 17 Nisan günü kendisine gönderilen bombalı paketi açmasıyla gelini ve iki torunlarıyla birlikte hayatını kaybeden Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'nun ölümünün ardından öfkeli kalabalıklar solcuların ve Alevilerin ev ve işyerlerine saldırmış, olaylar sonunda 9 kişi hayatını kaybetmiştir. Malatya provokasyonundan bekledikleri sonucu elde edemeyenler, aynı senaryoları Elazığ ve Sivas'ta tekrarlanmak istemiş ancak bu iki şehirde de başarılı olamamışlardır.

1978 yılının son günlerinde Kahramanmaraş'ta Alevilere yönelik gerçekleştirilen katliam ise, daha önce başlatılmış olan provokasyon zincirinin son halkası olmuştur.

Türkiye, Malatya, Sivas ve Elazığ'da yaşanan provokasyonları konuşurken, 19 Aralık 1978'de yine Maraş Çiçek Sineması'nda gösterime sokulan "Güneş Ne Zaman Doğacak?" isimli filmin gösterimde olduğu kalabalık bir seansta sinemaya patlayıcı atılmış, ölen yada yaralananın olmadığı saldırının ardından sinemadan çıkan 200-300 kişilik grup PTT, TÖB-DER ve CHP binalarına saldırmıştır. 21 Aralık tarihinde TÖB-DER'li iki öğretmen okullarından eve dönerken öldürülmüş, 22 Aralık Tarihinde katledilen öğretmenlerin cenazesini taşıyan kalabalığa saldırı düzenlenmiş, Kıbrıs Caddesi üzerinde bulunan solculara ve Alevilere ait işyerlerine saldırılar gerçekleştirilmiştir. 23 Aralık tarihinde "Aleviler suya zehir kattı", "Alevi mahallelerinde camiler yakılıyor" şeklindeki asılsız söylemler sonucu Alevi mahallerine yönelik saldırılar başlamıştır. Alevilere yönelik saldırılar 24 Aralık tarihinde de devam etmiştir. Katliam 24 Aralık günü Kayseri'den gelen askeri birliklerin müdahalesi ile ancak durdurulabilmiştir.

19 Aralıkta başlayıp 24 Aralıkta sona eren katliam sonucu kimi insanlar baltayla doğranmış, küçük çocuklar kurşunlanarak öldürülmüş, hamile kadınların karınları deşilmiştir. Resmi rakamlara göre 111 kişi hayatını kaybetmiş, 176 kişi yaralanmış, 400 e yakın işyeri tahrip edilmiştir. Katliam sonrası Alevi nüfusun neredeyse tamamı evlerini, işyerlerini bırakıp

Maraş'tan kaçmış, büyük şehirlere göç etmişlerdir. 13 ilde sıkıyönetim ilan edilmiş, katliam 12 Eylül Darbesi'nin gerekçelerinden biri olarak sıklıkla gündeme getirilmiştir.

Maraş Katliamının ardından sıkıyönetim mahkemelerinde açılan davalar 1991 yılına kadar devam etmiş, 804 kişi hakkında dava açılmış, sanıklardan 29'u idam, 7'si müebbet hapis, 321 kişi de 1-24 yıl arasında hapis cezaları ile cezalandırılmıştır. 1991 yılında çıkarılan Terörle Mücadele Yasası nedeniyle suçlu bulunanların cezaları önce ertelenmiş, bu kişiler daha sonra serbest bırakılmışlardır.

Katledilenleri anmak, katliamı lanetlemek isteyen sivil toplum kuruluşlarına ve halka Maraş Katliamı'nın 39. Yıldönümünde izin verilmemesi ayrı bir tartışma konusudur. Maraş Valiliği 12 Aralık gününden geçerli olmak üzere OHAL'i gerekçe göstererek 1 ay boyunca kentte yapılacak toplantı, gösteri yürüyüşü, miting, anma etkinliği, çadır kurma, stant açma, basın açıklaması ve benzeri etkinlikleri yasakladığını duyurmuştur. Gerçek failleri cezalandırmak yerine kaybettikleri yakınlarını anmak isteyen halkın cezalandırılması yıllardır devam eden anlaşılabilir bir tavidir. Bu çerçevede, yasağın zihniyetle mücadele etmek, acıları ortaklaştırıp barış ve kardeşlik içinde yaşamak için mücadele edilmesi önem kazanmaktadır.

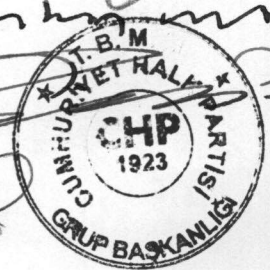
Türkiye'nin yakın tarihinde kara bir leke olarak anılan Maraş Katliamı, üzerinden 39 yıl geçmesine rağmen halen tam olarak aydınlatılmamıştır. Katliamı kimlerin planladığı, kimlerin provokasyonu başlattığı, katliam öncesi ve sonrasında nelerin yaşandığı, Alevi yurttaşların neden hedef haline getirildiği ile ilgili gerekli araştırmaların yapılması ve gerçeklerin tüm yönleri ile kamuoyuna açıklanması amacıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi ve TBMM içtüzüğünün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir araştırma komisyonu kurularak konunun tüm boyutları ile araştırılmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Zami
Balıkesir
Ulu Saray
Hüseyin Yılmaz
Aydın
Niyazi Nezir Karay
Balıkesir

Veli AĞBABA

Malatya Milletvekili

Kemal ZEXBEK

1580 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
SERDAR KAMUK	Mersin	[İmza]
Ali AKTILDI	Sivas	[İmza]
Kadim Durmaz	Tokat	K. Durmaz
Serkan Topal	Hartay	[İmza]
Teksin TANIR	Kocaeli	[İmza]
Orhan Sarıbal	Bursa	[İmza]
Ömer Fethi Güner	Ankara	[İmza]
Burcu Kılıç	Ağrı	[İmza]
TACETTİN BAYIR	İzmir	[İmza]
Hayran AKAR	Kocaeli	[İmza]
Nurullah KATIR	Kocaeli	[İmza]
Ali Haydar HAKVERDİ	Ankara	[İmza]
Atilla Sertel	İzmir	[İmza]
Erdoğan Bircan	Edirne	[İmza]

